

Syrien

Evakueringar från tidigare rebellkontrollerade områden

MIGRATIONSVERKETS FUNKTION FÖR LAND- OCH OMVÄRLDSANALYS

Den 1 maj 2019 inrättade Migrationsverket en ny funktion för land- och omvärlds-
analys. Funktionen benämns Migrationsanalys och finns inom Migrationsverkets
Nationella samordningsavdelning. Migrationsverkets system för landinformation,
Lifos, fortsätter att vara den plats där rapporter publiceras.

LANDINFORMATION FÖR HANDLÄGGNING AV MIGRATIONSÄRENDEN

Denna rapport är framtagen av Migrationsverket i enlighet med [EU:s allmänna riktlinjer för framtagande av landinformation](#) (2008). Rapporten innehåller landinformation avsedd för handläggning av migrationsärenden.

Rapporten bygger på noggrant utvalda informationskällor. Alla källor refereras med undantag för beskrivning av allmänt kända förhållanden.

Informationen i rapporten återspeglar inte Migrationsverkets ståndpunkt i en viss fråga och Migrationsverket har inte för avsikt att genom rapporten göra politiska eller rättsliga ställningstaganden.

Landinformation: Syrien – Evakueringar från tidigare rebellkontrollerade områden

2020-07-01, version 1.0

Rapporten är utgiven av Nationella samordningsavdelningen, Migrationsanalys – Migrationsverkets funktion för land- och omvärldsanalys. Rapporten har publicerats i Migrationsverkets databas för landinformation, Lifos, © Migrationsverket (Swedish Migration Agency), 2020.

Publikationen kan laddas ner från <http://lifos.migrationsverket.se>

Innehåll

1	Inledning	4
1.1	Syfte och avgränsningar	4
1.2	Källor och metod	4
1.2.1	Om källornas värde och opartiskhet.....	4
1.2.2	Formalia och metod	5
2	Bakgrund till evakueringarna	7
2.1	Den syriska regimens strategi.....	7
2.2	"Försoningsavtalens" innehåll och eftermäle	8
2.2.1	"Försoning", "eldupphör" eller "påtvingade kapitulationer"?	8
2.2.2	Försoningsavtalens innehåll	8
3	Evakueringar från rebellkontrollerade områden	10
3.1.1	En översikt av evakueringarna 2014–2018	10
3.1.2	Hur evakueringarna gått till.....	11
3.1.3	Vilka individer evakuerades?	12
3.1.4	Indikationer på extremister bland rebellerna som evakuerats	13
3.1.5	Evakuerade till norra Syrien	14
4	Sammanfattande analys	15
	Summary.....	17
	Källförteckning.....	18
	Bilaga: Sammanställning av evakueringar från tidigare rebellkontrollerade områden	23

1 Inledning

Den här rapporten är en studie av evakueringar av civila och rebeller från tidigare rebellkontrollerade områden i Syrien. Rapporten består av två delar, dels en bakgrund till de s.k. försoningarna (se 2.2.2) i Syrien, dels en kartläggning av evakueringar i öppna källor. De evakueringar som hittills inträffat har i regel ägt rum efter mer eller mindre långdragna belägringar. Belägringarna har utmynnat i olika former av kapitulationsavtal, s.k. försoningsöverenskommelser, mellan företrädare för den syriska regimen (inklusive Ryssland och Iran/Hizbollah) och diverse representanter för lokal opposition. De personer som inte velat/vågat eller tillåtit stanna och ingått individuellt avtal om att "få sina angelägenheter uppklarade/ordnande" hos regimen säkerhetstjänster har i många fall evakuerats efter kapitulationsfasen. Informationen gällande evakueringar och s.k. försoning har ofta sitt ursprung hos någon av parterna i konflikten och ska därför behandlas med försiktighet.

Totalt har vi funnit information om 44 evakueringar. Följande övergripande områden och tidsperioder kan särskilt nämnas:

- Homs, den gamla staden och framförallt al-Waer – 2014 till 2017
- östra Aleppo – december 2016
- Damaskus – oktober till december 2016
- Damaskus landsbygd (östra Ghouta) – mars 2018
- Homs norra landsbygd – april till maj 2018
- södra Syrien – juni till augusti 2018.

1.1 Syfte och avgränsningar

Syftet med rapporten är att tillhandahålla konkret information av relevans för ärendehantering i allmänhet och ur uteslutande- och säkerhetssynpunkt i synnerhet. Rapportens huvudfokus är därför evakueringen av individer, särskilt tidigare stridande, som haft sin hemvist i områden som kontrollerats av oppositionella grupperingar i Syrien. Rapporten belyser därför endast kortfattat andra centrala aspekter av evakueringarna, såsom belägringarna och försoningsavtalen. Denna rapport bör användas tillsammans med andra relevanta rapporter, t.ex. EASO:s fördjupning om tidigare rebellkontrollerade områden som återerövrats.¹ Rapporten avslutas med en [sammanfattande analys](#) som innehåller bl.a. bedömningar över andelen tidigare stridande/civila.

1.2 Källor och metod

1.2.1 Om källornas värde och opartiskhet

Ambitionen med rapporten har varit att dokumentera samtliga betydande evakueringar som skett mellan 2014 och 2018 i Syrien.² Det har sannolikt ägt rum fler evakueringar än vad som

¹ EASO, Syria: Exercise of authority in recaptured areas, januari 2020, [url](#); Migrationsverket, Lifos, Militär utveckling och territoriell kontroll i Syriens 14 provinser, 12 januari 2017, [url](#)

² Denna rapport innefattar även de evakueringar som skedde i den libanesiska orten Aarsal 2017 i närheten av det syrisk-libanesiska gränsområdet.

framgår av sammanställningen. Listan på evakueringar ska därför inte betraktas som uttömmande.

Underlaget för rapporten består enbart av information från öppna källor i form av forskningsartiklar och nyhetsartiklar. Bland nyhetsartiklarna förekommer det en rad källor på arabiska.

En del av informationen kommer från publikationer som är förknippade med de olika aktörerna i Syrien, särskilt regimen. Dessa kan således ha ett intresse av att vinkla informationen åt ett visst håll. Det förekommer därför flera olika sätt att beskriva både de "försoningar" och de evakueringar som ägt rum. För att exemplifiera, tidningar som aktivt eller passivt stöder den syriska regimen använder sig framförallt av termerna "utdrivande av terrorister" (إخراج الإرهابيين) eller "evakuering av terrorister" (إجلاء الإرهابيين). Ett annat exempel är hur den syriska statliga nyhetsbyrån SANA beskriver evakueringen från Quneitra. De rebeller som lämnat benämns som "terrorister" medan de som stannat och genomgått "försoning" benämns som "män bärandes vapen" (المسلحين)³. I kontrast till detta kan nämnas att Aljazeera använder sig av termer som "utdrivande av män bärandes vapen" (إخراج المسلحين) eller "de fördrivna från al-Waer" (مهجري الوعر)⁴.

De ovan nämnda bristerna i informationen avspeglas i att det ibland finns olika uppgifter om när evakueringarna inträffat eller hur många som varit inblandade. I vissa fall finns det information om det totala antalet personer som evakuerades från ett område samt mer specifik information om vilken gruppering de tillhört. I andra fall är informationen av mer allmän karaktär och redogör för hur många som totalt lämnat ett område. I en del fall har evakueringarna skett från flera olika orter i olika omgångar och ibland sammanväxlets.

Särskilt karaktären på de som evakuerats är omtvistad. Exempelvis uppger *The Syria Institute*⁵ att ett stort antal civila evakuerades från Homs 2014 medan försoningsminister Ali Haidar refererar till alla som "terrorister".⁶ Informationen i sammanställningen har endast i viss mån bearbetats. Information om, framförallt, antalet stridande personer bör därför behandlas försiktigt. Trots dessa brister har uppgifterna bedömts ha en sådan relevans att de är värda att publicera.⁷ Det rekommenderas dock att i möjligaste mån gå till originalkällan vid en närmare läsning av [sammanställningen](#).

1.2.2 Formalia och metod

I samtliga kapitel av rapporten, förutom [sammanställningen](#), har ett vanligt fotnotssystem använts. I sammanställningen har, för ökad läsbarhet, slutkommentarer använts. Slutkommentaren har i normalfallet placerats bakom orten varifrån evakueringen skett. I de fall det gäller specifika uppgifter har slutkommentaren placerats bakom den uppgiften.

I avsnittet ovan diskuteras källornas vinkling samt syrisk statlig medias tendens att klassificera samtliga motståndare som terrorister. Personer som uppgetts vara "terrorister" (الإرهابيين)

³ SANA, "إخراج 48" حافلة نقل المئات من الإرهابيين الراضين للتسوية وعائلاتهم من ريف القنيطرة إلى شمال سورية [Evakuering av 48 bussar transporterandes hundratals terrorister som vägrat försoning och deras familjer från Quneitras landsbygd till norra Syrien], 21 juli 2018, [url](#)

⁴ Aljazeera, خروج دفعة جديدة من مهجري الوعر بحمص نحو إدلب [Evakuering av en ny grupp av fördrivna människor från al-Waer i Homs till Idlib], 30 april 2017, [url](#)

⁵ The Syria Institute, No Return to Homs – A Case Study on Demographic engineering in Syria, 21 februari 2017, ej tillgänglig online, s. 27–28

⁶ Stone, Kent, Amid foreign imposed war, Syrian government works for reconciliation, 15 januari 2016, [url](#); Hinnebusch, Raymond, Imady, Omar, Syria's Reconciliation Agreements, odaterad, [url](#), s. 2–3

⁷ I sammanhanget ska nämnas att många av dessa siffror med osäkert ursprung återges i många av de forskningsartiklar som finns i källförteckningen. Det är således fler som anser att uppgifterna är relevanta trots att det sannolikt går att ifrågasätta deras tillförlitlighet.

har därför i sammanställningen, de gånger det tydligt framgår antal, bokförts i kategorin "antal tidigare stridande". När det tydligt framgår att det är personer tillhörande allmänt vedertagna terroristorganisationer som t.ex. IS eller al-Qaeda har detta i regel noterats.

Termerna "rebeller", "väpnade män" och "tidigare stridande" avser personer som stridit gentemot den syriska regimen.

De syriska ortsnamnen har i denna rapport i huvudsak transkriberats i enlighet med deras arabiska stavning. Vid varje ortsnamn finns den arabiska stavningen inom parentes.

I sammanställningen benämns av enkelhetsskäl de två provinserna "Damaskus stad" och "Damaskus landsbygd" båda som Damaskus. Detta eftersom det i vissa fall är svårt att dra en tydlig skiljelinje mellan dessa två provinser⁸ samt av enkelhetsskäl.

⁸ Araabi, Samer & Hilal, Leila, Reconciliation, Reward and Revenge – Analyzing Syrian De-escalation Dynamics through Local Ceasefire Negotiations, 2016, [url](#), s. 7

2 Bakgrund till evakueringarna

2.1 Den syriska regimens strategi

2011 utbröt upproret i Syrien. Upproret kom under 2012 att alltmer övergå till ett regelrätt inbördeskrig. Den syriska regimen använde sig i början av inbördeskrigsfasen av riktade militära angrepp enligt devisen "rensa och håll". Det ökade antalet områden som hamnade under oppositionens kontroll innebar att regimen styrkor tvingades strida på flera fronter samtidigt. Regimen tvingades därför att förändra sin militära taktik. Den förändrade taktiken innebar att primärt ägna sig åt beskjutning och bombardemang av rebellområden från distans. En konsekvens av denna militära taktik var att civila i stor utsträckning nödgades fly från urbana centrum, medan rebeller stannade kvar. Således tvingades civila i mycket stor skala på flykt från områden som attackerades, såsom Homs.⁹

Den syriska regimen kom sedermera att utveckla en ny strategi för att återföra rebellkontrollerade områden till den syriska statens kontroll.¹⁰ I en framträdande rapport från slutet av 2014 formulerade den amerikanske journalisten och Syrienkännaren Nir Rosen¹¹ en strategi i syfte att minska våldet i Syrien. Hans rapport förordade nedtrappning, lokala eldupphöravtal och ett frysande av konflikten. Rosens kontakt med Khaled al-Ahmed, en "fixare" med stark anknytning till den syriska regimen, innebar att hans rapport kom att spridas inom den syriska regimen.¹² Regimens nya strategi kom i praktiken att innebära att man belägrade rebellområden och därefter initierade samtal om vapenvila och "försoning". Försoningarna bestod av två fundament. Amnesti för de rebeller som gav upp och evakuering för de som vägrade.¹³

De första lokala vapenvilorna inträffade redan så tidigt som 2012, men från 2014 kom de att bli en viktig beståndsdel i den syriska regimens militära strategi.¹⁴ I en ofta citerad artikel på ämnet argumenterar Fadi Adleh och Agnes Favier för att försoningsavtalen 2016 varit en del av den syriska regimen och dess allierades strategi att förflytta upproret från de centrala delarna av landet till de norra. Genom återerövringen av tidigare förlorade områden tillförskansade sig även Iran och Ryssland områden av strategisk betydelse.¹⁵

⁹ Holliday, Joseph, The Assad Regime - From Counterinsurgency to Civil War, mars 2013, [url](#), s. 19–20

¹⁰ Hinnebusch, Raymond, Imady, Omar, Syria's Reconciliation Agreements, odaterad, [url](#), s. 2–3; Amnesty, We Leave or We Die – Forced Displacement Under Syria's Reconciliation Agreements, 2017, [url](#), s. 16

¹¹ Nir Rosen arbetar bl.a. som Irak- och Syrienrådgivare för den oberoende/privata Schweizbaserade humanitär-diplomatiska organisationen *hd Centre for Humanitarian Dialogue*.

¹² Khalek, Rania, Meet the Mystery Fixer Who Negotiated Syria Out of Seven Years of War, 2 augusti 2018, [url](#)

¹³ Hinnebusch, Raymond, Imady, Omar, Syria's Reconciliation Agreements, odaterad, [url](#), s. 2

¹⁴ Araabi, Samer & Hilal, Leila, Reconciliation, Reward and Revenge – Analyzing Syrian De-escalation Dynamics through Local Ceasefire Negotiations, 2016, [url](#), s. 3

¹⁵ Adleh, Fadi & Favier, Agnes, Local Reconciliation Agreements in Syria A Non Starter for Peacebuilding, juni 2017 [url](#), s. 1

2.2 "Försoningsavtalens" innehåll och eftermäle

2.2.1 "Försoning", "eldupphör" eller "påtvungade kapitulationer"?

Uppgörelserna mellan regimen och oppositionen kallas, beroende på narrativ och vilken part som tillfrågas, för "avtal om eldupphör", "påtvungade kapitulationer" eller "försoningsavtal".¹⁶ Denna process benämns av regimen på arabiska som *mosalaha* (مصالحة), vilket kan översättas till kompromiss eller försoning (hädanefter används därför "försoning"). I Syrien finns det ett särskilt ministerium för "försoningsfrågor" som leds av Ali Haidar.¹⁷ Försoningsministern Haidar uppgav 2016 att det fram till den ryska interventionen i Syrien (2015) skett 50 försoningar.¹⁸ Ryssland kom sedermera att upprätta ett eget försoningscenter, *the Russian Center for Reconciliation of Opposing Sides in the Syrian Arab Republic*.¹⁹ I maj 2017 ska antalet försoningsöverenskommelser ha uppgått till 1 479.²⁰

Antalet försoningar är alltså betydligt fler än antalet evakueringar (44) som har dokumenterats i denna rapport. Migrationsanalys bedömning är att det indikerar både att det skett fler evakueringar än vi kunnat identifiera och att långt ifrån alla försoningar lett till evakueringar. I många fall ser det snarare ut att ha rört sig om lokala avtal som bl.a. inneburit att väpnade motståndselement lagt ned sina vapen och erbjudits möjlighet till amnesti ("få sina angelägenheter uppklarade/ordnade"), visavi myndighetssidan.

2.2.2 Försoningsavtalens innehåll

Försoningsavtalens utformning har skiljt sig åt beroende på bl.a. det geostrategiska läget, de lokala styrkeförhållandena samt regimen och dess allierades specifika intressen.²¹ Säkerhetsklausuler dominerar dock de flesta avtalens innehåll.²² En grundpelare i avtalen är vad som på arabiska i regel beskrivs som *taswiyat al-wada* (تسوية الوضع) (eller plural, *taswiyat al-aoda* [تسوية أوضاع]) vilket kan översättas till "lösning av situationen" eller att man "får sina angelägenheter uppklarade/ordnade".²³ Som översättningen pekar på handlar det om att oppositionella (eller andra), som t.ex. har en säkerhetsdossier hos de syriska myndigheterna, tas bort från efterlysningslistor efter en säkerhetsprövning.²⁴ Vissa av de paramilitära grupper som stöttar regimen kan också erbjuda *taswiyat al-wada*. Det gäller fall där individen undvikit, eller deserterat från, sin obligatoriska militärtjänstgöring. De erbjuds då amnesti i utbyte mot tjänstgöring i något av dessa förband.²⁵

¹⁶ Khalek, Rania, Meet the Mystery Fixer Who Negotiated Syria Out of Seven Years of War, 2 augusti 2018, [url](#)

¹⁷ Den syriska regeringens hemsida (الحكومة الالكترونية السورية), [url](#)

¹⁸ Stone, Kent, Amid foreign imposed war, Syrian government works for reconciliation, 15 januari 2016, [url](#)

¹⁹ Adleh, Fadi & Favier, Agnes, Local Reconciliation Agreements in Syria A Non Starter for Peacebuilding, juni 2017, [url](#), s. 7

²⁰ Adleh, Fadi & Favier, Agnes, Local Reconciliation Agreements in Syria A Non Starter for Peacebuilding, juni 2017, [url](#), s.

²¹ EASO, Syria: Exercise of authority in recaptured areas, januari 2020, [url](#), s. 12

²² Adleh, Fadi & Favier, Agnes, Local Reconciliation Agreements in Syria A Non Starter for Peacebuilding, juni 2017, [url](#), s. 11

²³ Se t.ex.: EASO, Syria: Exercise of authority in recaptured areas, januari 2020, [url](#), s. 16

²⁴ EASO, Syria: Exercise of authority in recaptured areas, januari 2020, [url](#), s. 16

²⁵ Al-Tamimi, Aymenn Jawad, Administrative Decisions on Local Defence Forces Personnel: Translation & Analysis, 3 maj 2017, [url](#)

Enligt analytikern Haid Haid finns det olika uppgifter över vilka som "behöver lösa sin situation". Vissa uppgifter gör gällande att samtliga män mellan 18–55 omfattas, medan andra menar att det endast gäller personer med anknytning till väpnade grupper.²⁶ Enligt norska Landinfos bedömning representerar denna diskrepans genuina skillnader i de lokala avtalens utformning.²⁷

Ett exempel på hur försoningsprocessen kan gå till i praktiken återges av forskaren Abdullah Al-Jabassini. I Daraa hade både civila och väpnade rebeller möjlighet att genomgå försoningsprocessen. De som ville göra det fick ta med sig ett foto samt sitt id-kort och besvara ett formulär med 12 frågor. Därefter fick de skriva under en försäkran om att inte agera på ett sådant sätt som skadar syriska myndigheter. Efter fem till tio dagar fick man återvända och hämta ut ett bevis på detta i form av ett dokument undertecknat och stämplat av den högste chefen för den militära säkerhetstjänsten.²⁸ Analytikern Kheder Khaddour beskriver förloppet för vissa civila i al-Tal. Där tog säkerhetstjänsterna fram namn på mer än 1 000 oppositionella (stridande rebeller borträknade) och gav dem till lokala företrädare. De lokala företrädarna ordnade sedan så att dessa kunde intervjuas i universitetslokaler i Damaskus. Säkerhetstjänsten skickade sedan tillbaka en lista på de individer som tilläts stanna och de som måste lämna.²⁹

Personer i militärför ålder som stannat kvar och genomgått försoning har i huvudsak ställts inför tre alternativ. De har i vissa fall erbjudits att ta värvning i nybildade lokala miliser, såsom s.k. populära kommittéer. Dessa lokala miliser har i huvudsak skapats för att integrera tidigare rebeller under något av regimen:s säkerhetsorgan. Det andra alternativet har varit att ta värvning i "paramilitära styrkor", såsom den femte armékåren. För de allra flesta berörda väntade det tredje alternativet: tjänstgöring i den reguljära armén.³⁰ Det finns uppgifter både om att obligatorisk värnplikt inletts inom sex månader och att den inletts mer eller mindre omgående.³¹

²⁶ Haid, Haid, The Details of 'Reconciliation Deals' Expose How They Are Anything But, augusti 2018, [url](#)

²⁷ EASO, Syria: Exercise of authority in recaptured areas, januari 2020, [url](#), s. 17 fotnot 66

²⁸ Al-Jabassini, Abdullah, From Rebel Rule to a Post-Capitulation Era in Daraa Southern Syria: The Impacts and Outcomes of Rebel Behaviour During Negotiations, juni 2019, [url](#), s. 13

²⁹ Khaddour, Kheder, Local wars and the chance for decentralized peace in Syria, mars 2017, [url](#), s. 11

³⁰ Adleh, Fadi & Favier, Agnes, Local Reconciliation Agreements in Syria A Non Starter for Peacebuilding, juni 2017, [url](#), s. 12

³¹ Ezzi, Mazen, How the Syrian Regime is Using the Mask of 'Reconciliation' to Destroy Opposition Institutions, juni 2017, [url](#)

3 Evakueringar från rebellkontrollerade områden

3.1.1 En översikt av evakueringarna 2014–2018

Enligt Mays al-Shobassi, vars sammanställning av evakueringar citeras av flera källor och även i denna rapport, har regimen och oppositionen sedan 2014 enats om försoningsavtal, vilket innefattat evakuering av individer till norra Syrien. Enligt al-Shobassi skedde den första större evakueringen i Homs 2014.³² Under 2014 och 2015 skedde de största evakueringarna från Homs och från Damaskus. 2016 inleddes med en evakuering från al-Waer, följt av en rad evakueringar från Damaskus. Den största evakueringen 2016 skedde dock i östra Aleppo. Under 2017 skedde de flesta evakueringarna från Damaskus, och under 2018 var Damaskus landsbygd, Homs landsbygd och södra Syrien i centrum.³³

Det övergripande målet för regimen – att återfå kontroll över tidigare förlorade områden – innebär att ett centralt element i försoningsavtalen var evakuering av icke-önskvärda personer till andra oppositionellt kontrollerade områden, företrädesvis till Idlib.³⁴ Men också till norra Aleppo, som t.ex. i det högprofilerade fallet Islams armé (*Jaysh al-Islam*) som (åtminstone initialt) evakuerades från Douma till Jarablus våren 2018.³⁵

Regimens strategi för "försoningarna", vilka överlag består av amnesti och/eller evakuering, har som sagt varierat över tid och plats samt beroende på de lokala styrkeförhållandena. Således har även regimen strategier för evakueringarna varierat. Vissa orter har successivt avbefolkats innan evakueringen. Eftersom de flesta civila redan hade lämnat dessa orter utgjordes den kvarvarande befolkningen i huvudsak av tidigare stridande. Från de orterna evakuerades hela den kvarvarande befolkningen.³⁶ Enligt Amnesty var den första orten som evakuerades i sin helhet Daraya i Damaskus i augusti 2016.³⁷ Andra exempel som nämns är Homs gamla stad och Zabadani.³⁸ Den andra kategorin rör orter där den kvarvarande befolkningen var stor. I denna kategori evakuerades i regel delar av befolkningen i omgångar. Exempel som nämns är Qudsaya, al-Tal, Moadamiyeh och al-Waer.³⁹

Journalisten och analytikern Mazzen Ezzi framför att återerövringen av Damaskus landsbygd fram till 2017 innefattat två strategier. Dels evakuering av hela den kvarvarande befolk-

³² Al-Shobassi, Mays, 'Timeline: Syria's 13 people evacuation' deals, 16 maj 2017, [url](#)

³³ Se bilagan: Sammanställning av evakueringar från tidigare rebellkontrollerade områden

³⁴ Adleh, Fadi & Favier, Agnes, 'Local Reconciliation Agreements in Syria A Non Starter for Peacebuilding', juni 2017, [url](#), s. 8

³⁵ Al-Monitor, 'Trouble brews as militants amass on Turkey's border', 20 april 2018, [url](#)

³⁶ Adleh, Fadi & Favier, Agnes, 'Local Reconciliation Agreements in Syria A Non Starter for Peacebuilding', juni 2017, [url](#), s. 8–9

³⁷ Amnesty, 'We Leave or We Die – Forced Displacement Under Syria's Reconciliation Agreements', 2017, [url](#), s. 29

³⁸ Adleh, Fadi & Favier, Agnes, 'Local Reconciliation Agreements in Syria A Non Starter for Peacebuilding', juni 2017, [url](#), s. 9

³⁹ Adleh, Fadi & Favier, Agnes, 'Local Reconciliation Agreements in Syria A Non Starter for Peacebuilding', juni 2017, [url](#), s. 9–10

ningen, dels allmänna försoningsavtal där införlivandet av existerande oppositionella institutioner stått i fokus.⁴⁰ Enligt en uppgift från tidningen al-Modon ska 15 000 personer ha evakuerats från Damaskus under tidsperioden augusti 2016 till mars 2017, varav 4 300 varit tidigare stridande.⁴¹

I södra Syrien slöt regimen och oppositionen, med rysk medling, snabbt avtal med flera stora grupper, vilka tillät många rebeller att stanna kvar. Enligt FN evakuerades drygt 10 600 personer från södra Syrien under 2018, varav 4 600 var män.⁴² En annan uppgift gör gällande att enbart under perioden 15 juli till 12 augusti 2018 evakuerades 5 000 rebeller, av totalt 30 000, från södra Syrien till Idlib. Totalt ska 15 000 personer ha evakuerats. Många av rebellerna som evakuerades hade sin hemvist i de centrala delarna av provinsen Daraa. Evakueringen från södra Syrien till Idlib skedde i fem etapper. Den sista etappen ska ha ägt rum den 12 augusti 2018.⁴³

3.1.2 Hur evakueringarna gått till

De flesta av evakueringarna norröver har skett med gröna bussar, på arabiska *Basat al-khadrah* (باصات الخضراء) eller *Hafalat al-Khadrah* (الحافلات الخضراء).⁴⁴ Det har inneburit att evakueringarna sedan 2014 delvis kommit att förknippas med dessa gröna bussar.⁴⁵ Andra typer av bussar tycks dock förekomma.⁴⁶ Bussarna har i vissa fall bevakats av den ryska militärpolisen.⁴⁷ I andra fall har de eskorterats av den syriska röda halvmånen.⁴⁸ Vid evakueringarna skedde i regel en noggrann visitering av alla passagerare.⁴⁹ Rebeller har tillåtits att ta med sig lättare

⁴⁰ Ezzi, Mazen, How the Syrian Regime is Using the Mask of ‘Reconciliation’ to Destroy Opposition Institutions, juni 2017, [url](#)

⁴¹ Al-Modon 21 mars 2017 genom Adleh, Fadi & Favier, Agnes, Local Reconciliation Agreements in Syria A Non Starter for Peacebuilding, juni 2017, [url](#), s. 10 fotnot 14. Migrationsanalys har inte kunnat hitta artikeln från al-Modon som refereras.

⁴² OHCR, Human Rights Digest, The “unreconciled” of civilians in Dar’a Governorate, Maj 2019, [url](#), s. 3,

⁴³ Al-Jabassini, Abdullah, European University Institute, Festering Grievances and the Return to Arms in Southern Syria, 7 april 2020, [url](#), s. 7, 13

⁴⁴ Amnesty, We Leave or We Die – Forced Displacement Under Syria’s Reconciliation Agreements, 2017, [url](#), s. 6

⁴⁵ Se: The Syria Institute, No Return to Homs – A Case Study on Demographic engineering in Syria, 21 februari 2017, ej tillgänglig online,; Denselow, James, Syria's green buses: Symbol of a seismic shift, 22 mars 2017, [url](#)

⁴⁶ Se t.ex. SANA, إخراج “حافلة تقل المئات من الإرهابيين الراضين للتسوية وعائلاتهم من ريف القنيطرة إلى شمال سورية”, [Evakuering av 48 bussar transporterandes hundratals terrorister som vägrat försoning och deras familjer från Quneitras landsbygd till norra Syrien], 21 juli 2018, [url](#)

⁴⁷ Aljazeera, خروج دفعة جديدة من مهجري الوعر بحمص نحو [إدلب], [Evakuering av en ny grupp av fördrivna människor från al-Waer i Homs till Idlib], 30 april 2017, [url](#)

⁴⁸ SANA, 2018-01-07, الجهات المختصة تواصل استلام الأسلحة في بيت جن وتبدأ بتسوية أوضاع المسلحين فيها, [De relevanta myndigheterna fortsätter beslagta vapen i Beit Jinn och inleder “ordnandet av angelägenheterna” för de väpnade personer där], [url](#)

⁴⁹ Se t.ex. Amnesty, We Leave or We Die – Forced Displacement Under Syria’s Reconciliation agreements, 2017, [url](#), s. 46; SANA, إخراج “حافلة تقل المئات من الإرهابيين الراضين للتسوية وعائلاتهم من ريف القنيطرة إلى شمال سورية”, [Evakuering av 48 bussar transporterandes hundratals terrorister som vägrat försoning och deras familjer från Quneitras landsbygd till norra Syrien], 21 juli 2018, [url](#)

vapen men tvingats att lämna efter sig de tyngre.⁵⁰ Vid evakueringen från bl.a. Qudsaya krävdes att rebeller och arméavhoppare registrerade sig hos den lokala försoningskommittén. Enligt en källa hann att inte alla som ville evakueras registrera sig i tid.⁵¹

3.1.3 Vilka individer evakuerades?

Vilka individer som evakuerats är i princip avhängigt [vilka individer som nekats \(eller vägrat\) försoning med regimen](#). Analytikern Haid beskriver det som att de som valde att fortsätta göra motstånd mot Assads regim deporterades till Idlib.⁵²

Migrationsanalys har inte funnit någon konkret information som tyder på att det inte varit möjligt att bli evakuerad för den som velat det. Tvärtom beskrivs det i många av källorna som en valmöjlighet.⁵³ I sammanhanget är det emellertid viktigt att betona att i många fall valde en överväldigande majoritet av befolkningen att stanna. I exempelvis Madaya rapporterar EASO att endast 2 000 av den totala befolkningen på 40 000 valde att evakueras.⁵⁴ I Beit Jann uppges att de flesta som evakuerades inte haft sitt ursprung i Beit Jann.⁵⁵

Adleh och Favier framhåller att de personer som evakuerats i första hand varit lokala civila och militanta oppositionella. Samma källa uppger vidare att de som evakuerats innefattar tidigare rebeller, desertörer, personer som undanhållit sig militärtjänsten och sådana som inte velat strida med regimen styrkor.⁵⁶ Vid evakueringarna från södra Syrien rapporterade FN:s Högkommissarie för mänskliga rättigheter (OHCHR) att det rörde sig om stridande och deras familjer, journalister och vissa MR-aktivister.⁵⁷

Journalisten och forskaren Mazzen Ezzi beskriver hur regimen särskilt velat avveckla de alternativa myndighetsstrukturerna som funnits i de rebellkontrollerade områdena. Därför har aktivister inom det civila samhället samt personer som tillhört alternativa myndighetsstrukturer varit en särskild måltavla vid vissa av evakueringarna. Den oppositionella civilförsvarsorganisationen "de vita hjälmarna", har enligt Ezzi, haft en unik förmåga att organisera en självständigt fungerande icke-statlig verksamhet, vilket förklarar regimen våldsamma propaganda gentemot dem.⁵⁸ Norska Landinfos bedömning är att medieaktivister och journalister oftast inte nekats försoning, men att de självmant valt att lämna.⁵⁹ I sammanhanget är det också viktigt att påpeka att de flesta rebeller sannolikt inte heller nekats försoning då det förutsätter att de genomgått [försoningsprocessen](#).

Civila har, även exklusive familjemedlemmar till oppositionella aktivister, vid åtminstone de storskaliga evakueringarna utgjort en stor andel av dem som evakuerats. Vid exempelvis

⁵⁰ Adleh, Fadi & Favier, Agnes, Local Reconciliation Agreements in Syria A Non Starter for Peacebuilding, juni 2017, [url](#), s. 11

⁵¹ Al-Haj, Mustafa, Al-Monitor, Militants from Syria's Qudsaya prepare to leave for Idlib, 14 oktober 2016, [url](#)

⁵² Haid, Haid, The Details of 'Reconciliation Deals' Expose How They Are Anything But, augusti 2018, [url](#)

⁵³ Se t.ex. Al-Shobassi, Mays, Timeline: Syria's 13 people evacuation' deals, 16 maj 2017, [url](#); Al-Jabassini, Abdullah, From Rebel Rule to a Post-Capitulation Era in Daraa Southern Syria: The Impacts and Outcomes of Rebel Behaviour During Negotiations, juni 2019, [url](#), s. 11

⁵⁴ Se t.ex. EASO, Syria: Exercise of authority in recaptured areas, januari 2020, [url](#), s. 26

⁵⁵ Al-Tamimi, Aymann Jawad, Reconciliation in the case of Beit Jann, 22 maj 2018, [url](#)

⁵⁶ Adleh, Fadi & Favier, Agnes, Local Reconciliation Agreements in Syria A Non Starter for Peacebuilding, juni 2017, [url](#), s. 10–11

⁵⁷ OHCHR, Human Rights Digest, The "unreconciled" of civilians in Dar'a Governorate, maj 2019, [url](#), s. 3

⁵⁸ Ezzi, Mazen, How the Syrian Regime is Using the Mask of 'Reconciliation' to Destroy Opposition Institutions, juni 2017, [url](#)

⁵⁹ EASO, Syria: Exercise of authority in recaptured areas, januari 2020, [url](#), s. 19

evakueringarna från al-Waer och östra Aleppo utgjorde en stor andel av dem som evakuerades av civila. Huvudskälet till att många civila valde att evakueras i dess fall var att misstron mot regimens löften om försoning var utbredd bland den civila befolkningen.⁶⁰ Vid flera av de större evakueringarna har dock bussarna inte gått till Idlib utan till andra oppositionellt kontrollerade områden.⁶¹

Det ska framhållas att vid vissa evakueringar finns det få rapporter om att civila utan oppositionell anknytning eller historik evakuerats, med undantag för familjemedlemmar till stridande. Här kan evakueringarna från södra Syrien särskilt framhållas.⁶² Befintlig information om t.ex. evakueringen från al-Tal ger vid handen att 1 000 civila personer genomgått säkerhetsprovning, varav endast 62 personer tvingats, alternativt fått godkännande, att lämna orten.⁶³

3.1.4 Indikationer på extremister bland rebellerna som evakuerats

Det finns indikationer på att de tidigare stridande som evakuerats tillhört grupper som regimen betraktar som mer extrema. Först och främst har en relativt omfattande säkerhetsgranskning genomförts av de syriska säkerhetstjänsterna. Det ska dock noga framhållas att säkerhetstjänsterna använder sig av lokala informanter för att verifiera informationen, vilket möjliggör att oskyldiga utpekats.⁶⁴ Dessutom har regimen gett amnesti till ett stort antal tidigare rebeller, vilket indikerar att de som nekats tillhör grupperingar som regimen betraktar som mer problematiska.⁶⁵ Därtill har, som framgår i 3.1.3, ofta en majoritet av befolkningen valt att stanna. Det tyder på att de som valt att lämna, i vissa fall, sannolikt utgjort en ideologiskt mer hängiven grupp. T.ex. finns uppgifter om att personer från exempelvis Hayat Tahrir al-Sham (HTS) inte velat försonas.⁶⁶

Informationen i EASO-rapporten *Syria – exercise of authority in recaptured areas* stöder tesen att de som nekats försoning tenderar att vara "extremare". Den beskriver tre kategorier av personer som nekats möjlighet till att få sina angelägenheter uppklarade/ordnande (*taswiyat al-wada*) och därmed sannolikt evakuerats. Det gäller personer med "syriskt blod på sina händer", personer tillhörande HTS och IS samt personer som varit kriminellt belastade hänförligt till händelser som inte rör den pågående konflikten.⁶⁷ Det finns uppgifter om att även personer tillhörande det muslimska brödrskapet, Ahrar al-Sham samt Failaq al-Sham nekats försoning.⁶⁸

⁶⁰ Amnesty, *We Leave or We Die – Forced Displacement Under Syria's Reconciliation agreements*, 2017, [url](#), s. 8–9

⁶¹ Se bilagan: Sammanställning av evakueringar från tidigare rebellkontrollerade områden

⁶² Al-Jabassini, Abdullah, *From Rebel Rule to a Post-Capitulation Era in Daraa Southern Syria: The Impacts and Outcomes of Rebel Behaviour During Negotiations*, juni 2019, [url](#), s. 11–12

⁶³ Khaddour, 2017, s. 11, refererar till ett tvetydigt inlägg på Facebook. Enligt Khaddour visar inlägget en lista på de personer som inte fått stanna. En alternativ översättning är att listan visar de individer som ansökt om att få lämna.

⁶⁴ Haid, Haid, *The Details of 'Reconciliation Deals' Expose How They Are Anything But*, augusti 2018, [url](#)

⁶⁵ Stone, Kent, *Amid foreign imposed war, Syrian government works for reconciliation*, 15 januari 2016, [url](#)

⁶⁶ Al-Tamimi, Aymann Jawad, *Reconciliation in the case of Beit Jinn*, 22 mars 2018, [url](#)

⁶⁷ EASO, *Syria: Exercise of authority in recaptured areas*, januari 2020, [url](#), s. 18–19

⁶⁸ Enab baladi, *النظام يرفض تسوية أوضاع 400 شخص في ريف حمص* [Regimen tillåter inte 400 personer i Homs landsbygd att försonas], 24 september 2018, [url](#)

3.1.5 Evakuerade till norra Syrien

De flesta evakueringarna har gått till norra Syrien och särskilt till Idlib. Enligt Fabian Balanche evakuerades över 20 000 rebeller till Idlib mellan 2016 och 2018.⁶⁹ Migrationsanalys sammanställning visar också på att minst 20 000 tidigare stridande evakuerats. Det ska dock betonas att det förekommer flertalet uppgifter om att evakueringarna även skett till andra orter, såsom Jarablus.⁷⁰

Det finns rapporter om att många av de stridande som evakuerats tagit upp nya posteringar i Idlib och Hama. De finns även uppgifter om att de stridit och dött på dessa fronter.⁷¹ 2017 ska ledaren för HTS ha välkomnat evakuerade rebeller från Daraya och Zabadani.⁷² Fabian Balanche nämner också i sin rapport att en del personer som evakuerats från Homs, Daraya, al-Waer och Qabon anslutit sig till HTS.⁷³ Amnesty uppger att de som fördrivits från Daraya till norra Syrien bosatt sig i olika delar av Idlib. Den ekonomiska situationen för dessa individer beskrivs som svår och majoriteten av dem var beroende av bistånd.⁷⁴

⁶⁹ Balanche, Fabrice, The Washington Institute, Round One of Idlib Campaign May Target Turkish-Backed Rebels, 11 september 2018, [url](#)

⁷⁰ Se bilagan: Sammanställning av evakueringar från tidigare rebellkontrollerade områden

⁷¹ Adleh, Fadi & Favier, Agnes, Local Reconciliation Agreements in Syria A Non Starter for Peacebuilding, juni 2017, [url](#), s. 11

⁷² Adleh, Fadi & Favier, Agnes, Local Reconciliation Agreements in Syria A Non Starter for Peacebuilding, juni 2017, [url](#), s. 11

⁷³ Balanche, Fabrice, Sectarianism In Syria's Civil War, 2018, [url](#), s. 82

⁷⁴ Amnesty, We Leave or We Die – Forced Displacement Under Syria's Reconciliation Agreements, 2017, [url](#), s. 33

4 Sammanfattande analys

Denna rapport har behandlat evakueringar från rebellkontrollerade områden i Syrien. Evakueringarna har i regel skett efter försoningsöverenskommelser. Det har sannolikt förekommit försoningsavtal där mycket få, eller ingen, har evakuerats.

Den syriska regimens övergripande strategi för evakueringarna har varit att återfå kontrollen över områden som tidigare fallit till oppositionen. Denna strategi har sedan i praktiken kommit att anpassas efter lokala förhållanden och förutsättningar. Regimens intressen har varierat över tid och plats samt beroende på om Ryssland eller Iran varit involverade. Det är därför viktigt att förstå de respektive evakueringarna som enskilda händelser med stora inbördes variationer.

Det finns flera skäl till att det är vanskligt att applicera information från en evakuering på en annan. Förutom de variationer som förekommit i de faktiska avtalen skiljer sig även detaljrikedomen och källvärdet i informationen om de olika evakueringarna. Vissa av evakueringarna nämns av flera olika källor och beskrivs i detalj, i andra fall är informationen mer sparsam. Det finns anledning att anta att beskrivningarna av vilka som evakuerats både förskönas och förstärks, både medvetet och omedvetet, av respektive part.

Med ovanstående reservationer i beaktande kan man ändå våga sig på att dra några generella slutsatser. Det finns starkt stöd i materialet för att rebeller ingått och varit en betydande del av samtliga evakueringar. En annan observation är att de tidigare stridande rebellerna som evakuerats i relativt många fall tillhört terrorstämplade eller andra extrema grupperingar. I denna del finns dock en risk för överskattningar eftersom regimen betraktar i princip alla som inte velat försonas som rebeller och därmed terrorister. Det är av den anledningen viktigt att förstå de lokala maktförhållandena för att få en bild av vem och vilka som evakuerats. I sammanhanget är det även värt att nämna att en del rebeller vid ankomst till Idlib anslutit sig till terroriststämplade grupper, såsom HTS.

En central fråga för denna rapport är hur stor andel av de som evakuerats som har varit civila respektive tidigare stridande. På vissa orter har antalet civila som evakuerats varit väldigt få och vid andra relativt många. Det saknas ibland information om att civila, förutom familjemedlemmar, evakuerats. Migrationsanalys bedömning är dock att aktivister och personer tillhörande det civila samhället utgjort en, av regimen, särskilt utpekad grupp som tvingats att kliva på de "gröna bussarna" norrut. De siffror från Damaskus och från södra Syrien som refereras till i denna rapport indikerar att runt 30 procent av de som evakuerats varit tidigare stridande. Vid flera av de andra evakueringarna indikerar informationen att andelen rebeller varit ännu högre. Sammanfattningsvis bedömer Migrationsanalys att rebeller och deras familjemedlemmar, med vissa undantag, sannolikt utgjort en kraftig majoritet av dem som evakuerats.

Det kan vara användbart att betrakta evakueringar utifrån andra preciseringar än civila/rebeller. De som evakuerats har, med vissa undantag, varit sådana individer som regimen velat bli av med. Det har också rört sig om individer som inte velat leva under regimens styre och kontroll. Ett annat sätt att förstå de generella dragen av de individer som evakuerats kan därför vara *individer med oppositionell politisk övertygelse, eller en av regimen attribuerad sådan*.

Ett annat mönster att beakta är att rebeller ofta evakuerats med sina familjer. Informationen pekar på att i de flesta evakueringarna har civila (familjemedlemmar exkluderade), utan oppositionellt samråde, varit relativt få. Informationsunderlaget ger vid handen att denna grupp i huvudsak utgjorts av värnpliktsvägrare och desertörer.⁷⁵ Mot den bakgrunden kan

⁷⁵ Här avses sådana personer som undanhållit sig militärtjänsten eller deserterat av andra skäl än politiska.

man dra slutsatsen att män, utan civilt oppositionellt samröre, som evakuerats med sin familj i många fall sannolikt varit tidigare stridande.

Summary

This report is a study of evacuations of rebels and civilians from areas former controlled by rebels in Syria. The report consists of two parts. It starts with a background of evacuations in Syria. The second part consists of a collection of the evacuations. The evacuations often took place after prolonged sieges. The sieges were followed by different forms of "capitulations agreements" between the regime (including its allies Russia and Iran/Hezbollah) and different representatives of local opposition. The regime refers to these agreements as "reconciliation agreements". Those persons who did not want to, or were not allowed to, stay and go through the process of "regularizing one's situation/sorting out one's affairs" ("taswiyat al-wada") have in many cases been evacuated.

The information about the evacuations often originates from one of the fighting factions in the war. Since the actors have their own agendas the information should be handled with caution. In total 44 evacuations have been documented. The following areas or cities are the most significant in this regard:

- Homs, the old city and especially al-Waer - 2014 to 2017
- Eastern Aleppo - December 2016
- Damascus Province - October to December 2016.
- Rural Damascus (Eastern Ghouta) - March 2018.
- Homs' northern countryside - April to May 2018.
- Southern Syria - June-August 2018

Källförteckning

Adleh, Fadi & Favier, Agnes, European University Institute, Local Reconciliation Agreements in Syria A Non Starter for Peacebuilding, juni 2017, https://cadmus.eui.eu/bitstream/handle/1814/46864/RSCAS_MED_RR_2017_01.pdf?sequence=1&isAllowed=y (hämtad 22 juni 2020)

AFP, Evacuees arrive in Damascus in rare Syria deal, 29 december 2015, <https://news.yahoo.com/evacuees-arrive-damascus-rare-syria-deal-103935622.html> (hämtad 22 juni 2020)

النصرة "سپوتنیک تو اکب تر حیل مسلحی نوی باتجاه اذلب و محافظه در عا خالیة من
[Sputnik bevakar evakueringen av beväpnade män från Nawa till Idlib och provinsen Daara
är fri från al-Nusra], 22 juli 2018, https://arabic.sputniknews.com/arab_world/201807221034017925-%D8%B3%D8%A8%D9%88%D8%AA%D9%86%D9%8A%D9%83-%D9%86%D9%88%D9%89-%D8%AF%D8%B1%D8%B9%D8%A7-%D8%AE%D8%B1%D9%88%D8%AC-%D9%85%D8%B3%D9%84%D8%AD%D9%8A%D9%86-%D8%A5%D8%AF%D9%84%D8%A8-%D8%A7%D9%84%D8%AC%D9%8A%D8%B4-%D8%A7%D9%84%D8%B3%D9%88%D8%B1%D9%8A-%D8%A7%D9%84%D9%86%D8%B5%D8%B1%D8%A9/ (hämtad 22 juni 2020)

Al-Alamtv, "بالفيديو؛ خروج أبرز قادة "داعش" من ريف دمشق برعاية أممية [I videoon, evakuering av de mest framträdande ledarna inom "Daesh" från Damaskus landsbygd under överseende av FN], 20 januari 2017, <https://www.al-alamtv.net/news/1781117/%D8%A8%D8%A7%D9%84%D9%81%D9%8A%D8%AF%D9%8A%D9%88%D8%9B-%D8%AE%D8%B1%D9%88%D8%AC-%D8%A3%D8%A8%D8%B1%D8%B2-%D9%82%D8%A7%D8%AF%D8%A9-%D8%AF%D8%A7%D8%B9%D8%B4-%D9%85%D9%86-%D8%B1%D9%8A%D9%81-%D8%AF%D9%85%D8%B4%D9%82-%D8%A8%D8%B1%D8%B9%D8%A7%D9%8A%D8%A9-%D8%A3%D9%85%D9%85%D9%8A%D8%A9> (hämtad 22 juni 2020)

Al-Haj, Mustafa/Al-Monitor, Militants from Syria's Qudsaya prepare to leave for Idlib, 14 oktober 2016, <https://www.al-monitor.com/pulse/originals/2016/10/syria-qudsaya-regime-settlement-opposition-evacuation.html> (hämtad 22 juni 2020)

Al-Jabassini, Abdullah, From Rebel Rule to a Post-Capitulation Era in Daraa Southern Syria: The Impacts and Outcomes of Rebel Behaviour During Negotiations, juni 2019, https://cadmus.eui.eu/bitstream/handle/1814/60664/RSCAS_2019_06.pdf (hämtad 22 juni 2020)

Al-Jabassini, Abdullah, European University Institute, *Festering Grievances and the Return to Arms in Southern Syria*, 7 april 2020, <https://cadmus.eui.eu/bitstream/handle/1814/66786/Festering%20Grievances%20and%20the%20Return%20to%20Arms%20in%20Southern%20Syria-final.pdf?sequence=1&isAllowed=y> (hämtad 22 juni 2020)

Aljazeera, اتفاق لخروج تنظيم الدولة من جنوب دمشق [Överenskommelse om evakuering av organisationen IS från södra Damaskus], 25 december 2015, <https://www.aljazeera.net/news/arabic/2015/12/25/%D8%A7%D8%AA%D9%81%D8%A7%D9%82-%D9%84%D8%AE%D8%B1%D9%88%D8%AC-%D8%AA%D9%86%D8%B8%D9%8A%D9%85-%D8%A7%D9%84%D8%AF%D9%88%D9%84%D8%A9-%D9%85%D9%86->

%D8%AC%D9%86%D9%88%D8%A8-%D8%AF%D9%85%D8%B4%D9%82 (hämtad 22 juni 2020)

Aljazeera, Syria's green buses: Symbol of a seismic shift, 22 mars 2017, <https://www.aljazeera.com/indepth/opinion/2017/03/syria-green-buses-symbol-seismic-shift-170321120600909.html> (hämtad 22 juni 2020)

Aljazeera, إلب, خروج دفعة جديدة من مهجري الوعر بحمص نحو إلب [Evakuering av en ny grupp av fördrivna människor från al-Waer i Homs till Idlib], 30 april 2017, <https://www.aljazeera.net/news/arabic/2017/4/30/%D8%AE%D8%B1%D9%88%D8%AC-%D8%AF%D9%81%D8%B9%D8%A9-%D8%AC%D8%AF%D9%8A%D8%AF%D8%A9-%D9%85%D9%86-%D9%85%D9%87%D8%AC%D8%B1%D9%8A-%D8%A7%D9%84%D9%88%D8%B9%D8%B1-%D8%A8%D8%AD%D9%85%D8%B5-%D9%86%D8%AD%D9%88-%D8%A5%D8%AF%D9%84%D8%A8> (hämtad 22 juni 2020)

Aljazeera, Syria: Rebels evacuate last opposition-held enclave, 8 maj 2018, <https://www.aljazeera.com/news/2018/05/syria-rebels-evacuate-opposition-held-enclave-180508181950653.html> (hämtad 22 juni 2020)

Aljazeera, آخر مهجري الوعر إلى إلب والنظام يسيطر على حمص [De sista migranterna från al-Waer och regimen tar kontrollen över Homs], 22 maj 2017, <https://www.aljazeera.net/news/arabic/2017/5/22/%D8%A2%D8%AE%D8%B1-%D9%85%D9%87%D8%AC%D8%B1%D9%8A-%D8%A7%D9%84%D9%88%D8%B9%D8%B1-%D8%A5%D9%84%D9%89-%D8%A5%D8%AF%D9%84%D8%A8-%D9%88%D8%A7%D9%84%D9%86%D8%B8%D8%A7%D9%85-%D9%8A%D8%B3%D9%8A%D8%B7%D8%B1-%D8%B9%D9%84%D9%89-%D8%AD%D9%85%D8%B5> (hämtad 22 juni 2020)

Almodon, مُهَجَّرُو بَيْتِ جَنْ يَصْلُونَ إِلَى إلب ودراعا [Migranterna från Beit Jinn kommer fram till Idlib och Daraa], 30 december 2017, <https://www.almodon.com/arabworld/2017/12/30/%D9%85%D9%87%D8%AC%D8%B1%D9%88-%D8%A8%D9%8A%D8%AA-%D8%AC%D9%86-%D9%8A%D8%B5%D9%84%D9%88%D9%86-%D8%A5%D9%84%D9%89-%D8%A5%D8%AF%D9%84%D8%A8-%D9%88%D8%AF%D8%B1%D8%B9%D8%A7> (hämtad 22 juni 2020)

Al-Monitor/Fehim Tastekin, Trouble brews as militants amass on Turkey's border, 20 april 2018, <https://www.al-monitor.com/pulse/originals/2018/04/turkey-syria-fear-of-anarchy-along-border-areas.html> (hämtad 22 juni 2020)

AP, Syrian government forces seize last rebel enclave in Homs, 15 maj 2018, <https://ap-news.com/b4e07860193041629ab2b9c9fcc69aca/Syrian-government-forces-seize-last-rebel-enclave-in-Homs> (hämtad 22 juni 2020)

Al-Shobassi, Mays/Aljazeera, Timeline: Syria's 13 people evacuation' deals, 16 maj 2017, <https://www.aljazeera.com/indepth/features/2017/04/timeline-syria-people-evacuation-deals-170413084313089.html> (hämtad 22 juni 2020)

Al-Tamimi, Ayman Jawad, From Jabhat al-Nusra to Hay'at Tahrir al-Sham – Evolution, Approach and Future, 2017, https://www.kas.de/c/document_library/get_file?uuid=8cfa4cdb-e337-820d-d0bd-4cd998f38612&groupId=252038 (hämtad 22 juni 2020)

Al-Tamimi, Aymenn Jawad, Administrative Decisions on Local Defence Forces Personnel: Translation & Analysis, 3 maj 2017, <http://www.aymennjawad.org/2017/05/administrative-decisions-on-local-defence-forces> (hämtad 22 juni 2020)

Al-Tamimi, Aymenn Jawad, Reconciliation in the case of Beit Jinn, 22 mars 2018, <http://www.aymennjawad.org/21199/reconciliation-in-syria-the-case-of-beit-jinn> (hämtad 22 juni 2020)

Amnesty, We Leave or We Die – Forced Displacement Under Syria's Reconciliation Agreements, 2017, <https://www.amnesty.org/download/Documents/MDE2473092017ENGLISH.pdf> (hämtad 22 juni 2020)

Araabi, Samer & Hilal, Leila, Reconciliation, Reward and Revenge – Analyzing Syrian De-escalation Dynamics through Local Ceasefire Negotiations, 2016, https://www.berghof-foundation.org/fileadmin/redaktion/Publications/Papers/AraabiHilal_SyrianLocalCeasefireNegotiations.pdf (hämtad 22 juni 2020)

Balanche, Fabrice, Sectarianism In Syria's Civil War, 2018, <https://www.washingtoninstitute.org/uploads/Documents/pubs/SyriaAtlasCOMPLETE-3.pdf> (hämtad 22 juni 2020)

Balanche, Fabrice, The Washington Institute, Round One of Idlib Campaign May Target Turkish-Backed Rebels, 11 september 2018, <https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/view/round-one-of-idlib-campaign-may-target-turkish-backed-rebels> (hämtad 22 juni 2020)

BBC, Syria conflict: Rebels evacuated from Old City of Homs, 7 maj 2014, <https://www.bbc.com/news/world-middle-east-27306525> (hämtad 22 juni 2020)

EASO, Syria: Exercise of authority in recaptured areas, januari 2020, <https://easo.europa.eu/sites/default/files/publications/easo-coi-report-syria-exercise-authority.pdf> (hämtad 22 juni 2020)

Enab baladi, النظام يرفض تسوية أوضاع 400 شخص في ريف حمص [Regimen tillåter inte 400 personer att ordna sina angelägenheter i Homs landsbygd"], 24 september 2018, https://www.enabbaladi.net/archives/253584?__cf_chl_jschl_tk__=cbafa0e33270e05c987656e858121dbb118c76e1-1589456270-0-Aa7kl_RN03cq8D5f38-X5fvj1m-lpSlZLYaZcfEiQfkcQLWcuui-un-1CRRRdhSEcFmSnQ1v_tUpjho-GQV35Eg0MydZmk6P_53l3AqTc6qo0VrJg3veBMb13uk3DQK44wbif3B1tNVzwl-zEk84zIPBfw0GrO9Apv1mTvaSChiTKxu7IJYDUI-RadqtEe4uLy4vog7IDb69vz4SQyA40j7TGyS10b5rGS9mEblRov-HYFhTQhMum5x6i41UYwul6r1hsv5_HU-UaEWM6GYQVzkbVvHjLh8xwP5rWAAX1IMHVumP (hämtad 22 juni 2020)

Ezzi, Mazen, How the Syrian Regime is Using the Mask of 'Reconciliation' to Destroy Opposition Institutions, juni 2017, <https://syria.chathamhouse.org/research/how-the-syrian-regime-is-using-the-mask-of-reconciliation-to-destroy-opposition-institutions> (hämtad 22 juni 2020)

Haid, Haid, The Details of 'Reconciliation Deals' Expose How They Are Anything But, augusti 2018, <https://syria.chathamhouse.org/research/the-details-of-reconciliation-deals-expose-how-they-are-anything-but-a-closer-look-at-the-regimes-process-reveals-its-real-goal-retribution-and-control> (hämtad 22 juni 2020)

Hinnebusch, Raymond, Imady, Omar, Syria's Reconciliation Agreements, odatrad,
<https://core.ac.uk/download/pdf/96709319.pdf> (hämtad 22 juni 2020)

Hammou, Ammar, Nassar, Alaa & Edelman, Avery, Syriadirect, Evacuations around Damascus continue as thousands depart encircled city of Dumayr, 19 april 2018, <https://web.archive.org/web/20180427184335/http://ar.syriadirect.org/news/evacuations-around-damascus-continue-as-thousands-depart-encircled-city-of-dumayr/> (hämtad 22 juni 2020)

Holliday, Joseph, Middle East Security Report 8, The Assad Regime - From Counterinsurgency to Civil War, mars 2013, <http://www.understandingwar.org/sites/default/files/TheAssadRegime-web.pdf> (hämtad 22 juni 2020)

Högkommissarien för mänskliga rättigheter (OHCHR), The "unreconciled" concerns of civilians in Dar'a Governorate, maj 2019, https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/ohchr_-_syria_human_rights_digest_-_may_2019.pdf (hämtad 22 juni 2020)

Ibrahim, Mohammed Abdulsattar; Adely, Tareq/Syriadirect, 14 augusti 2017, <https://syriadirect.org/news/last-rebel-faction-leaves-mountains-on-syrian-lebanese-border-along-side-displaced/> (hämtad 2020-06-22)

Institute for the Study of War (ISW), Syria Situation Report: November 19 - December 2, 2016, 2 december 2016, <http://www.iswresearch.org/2016/12/syria-situation-report-november-19.html> (hämtad 22 juni 2020)

Khaddour, Kheder, Local wars and the chance for decentralized peace in Syria, mars 2017, https://carnegieendowment.org/files/CMEC_67_Khaddour_Decentralization_Final_Web.pdf (hämtad 22 juni 2020)

Khalek, Rania, Meet the Mystery Fixer Who Negotiated Syria Out of Seven Years of War, 2 augusti 2018, <https://grayzoneproject.com/2018/08/02/meet-the-mystery-fixer-who-negotiated-syria-out-of-seven-years-of-war/> (hämtad 22 juni 2020)

Migrationsverket, Lifos, Militär utveckling och territoriell kontroll i Syriens 14 provinser (version 1.0), 12 januari 2017, <https://lifosextern.migrationsverket.se/dokument?document-SummaryId=38773> (hämtad 22 juni 2020)

Russia Today (RT) Arabic, "انطلاق الدفعة الأولى من مسلحي درعا إلى إدلب" [Den första gruppen av stridande från Daraa beger sig mot Idlib], 15 juli 2018, https://arabic.rt.com/middle_east/957258-%D8%A7%D9%84%D8%AD%D8%A7%D9%81%D9%84%D8%A7%D8%AA-%D8%AA%D9%86%D8%B7%D9%84%D9%82-%D8%A5%D9%84%D9%89-%D8%A3%D8%B7%D8%B1%D8%A7%D9%81-%D9%85%D8%AF%D9%8A%D9%86%D8%A9-%D8%AF%D8%B1%D8%B9%D8%A7/ (hämtad 22 juni 2020)

SANA, "فيها"الجهات المختصة تواصل استلام الأسلحة في بيت جن وتبدأ بتسوية أوضاع المسلحين, [De relevanta myndigheterna fortsätter beslagta vapen i Beit Jinn och inleder "lösningen av situationen" för de väpnade personer där], 7 januari 2018, <https://www.sana.sy/?p=688545> (hämtad 22 juni 2020)

SANA, "تجهيز 14 حافلة لإخراج الإرهابيين وعائلاتهم من بلدة وبيلا وبيت سحم إلى شمال سورية", [Förbereder 14 bussar för att ta ut terroristerna och deras familjer från Yalda, Babila och Beit Sahn till norra Syrien], 4 maj 2018, <https://www.sana.sy/?p=748006> (hämtad 22 juni 2020)

الانتهاء من إخراج الإرهابيين الراضين للتسوية مع عائلاتهم من بلدة محجة بريف درعا إلى شمال سورية, SANA, [Slutförande av utlämning av terrorister som vägrar att kompromissa med sina familjer från staden Mahajjah på Daraas landsbygd till norra Syrien], 21 juli 2018, <https://sana.sy/?p=785710> (hämtad 22 juni 2020)

Syrian Observatory for Human rights (SOHR), 22 april 2018, https://www.syr-iahr.com/en/?p=90061&__cf_chl_jschl_tk__=bc66c7aec26eaade8568a90513192a36647ef3c9-1591690367-0-Af8ujjD-huRWo85kGcRohK-mioANbRP57drCI5luG8YpuUkHlsdMlkPca-BDbJvW3IO1acEnfpWUldiN4deK80C1ZJ1MN1dQGb-biyuTROoNjBhsNSF-IPzMefUotxPXM4be2Owjn-_a2uzks06XONI3nf6Bo-Pdmaocmr15m6BZiqEHX2rZro1C4CfWh-s_j18NVYF6gaP35QMXABubZgNK8-Mg7CmwQFMUEmtwQmFN_ul18whj4PqTrNj8eNR1gxrvKdSgAdcGAWefeylPHEGk-sBD_ZTljTJH-isnyi4J4 (hämtad 22 juni 2020)

Stone, Kent Amid foreign imposed war, Syrian government works for reconciliation, Institute of Contemporary Islamic Taught, 15 april 2016, <https://crescent.icit-digital.org/articles/amid-foreign-imposed-war-syrian-government-works-for-reconciliation> (hämtad 22 juni 2020)

Syriska regeringens hemsida (الحكومة الالكترونية السورية), <http://www.egov.sy/em-ployee/ar/416/0/%D9%88%D8%B2%D9%8A%D8%B1+%D8%A7%D9%84%D8%AF%D9%88%D9%84%D8%A9+%D9%84%D8%B4%D8%A4%D9%88%D9%86+%D8%A7%D9%84%D9%85%D8%B5%D8%A7%D9%84%D8%AD%D8%A9+%D8%A7%D9%84%D9%88%D8%B7%D9%86%D9%8A%D8%A9+%D8%B9%D9%84%D9%8A+%D8%AD%D9%8A%D8%AF%D8%B1.html> (hämtad 22 juni 2020)

The new Arab, Qudsaya siege: Syrian rebels transferred to Idlib under deal, 30 november 2015, <https://english.alaraby.co.uk/english/news/2015/11/30/qudsaya-siege-syrian-rebels-transferred-to-idlib-under-deal> (hämtad 22 juni 2020)

The Syria Institute, No Return to Homs – A Case Study on Demographic engineering in Syria, 21 februari 2017, ej tillgänglig online

Violations Documentations Center in Syria, Special Report on the Evacuation of Civilians from East Aleppo, 6 januari 2016, <https://vdc-sy.net/Website/wp-content/uploads/2017/01/Aleppo-report-En-.pdf> (hämtad 22 juni 2020)

World News, اتفاق دوما قيد التنفيذ.. ومسلحو "جيش الإسلام" يرفضون الباصات الخضراء [Douma-överenskommelsen är under implementering och krigarna från Jaysh al-Islam vägrar de gröna bussarna], 23 april 2018, <https://worldnews-sy.com/%D8%A7%D8%AA%D9%81%D8%A7%D9%82-%D8%AF%D9%88%D9%85%D8%A7-%D9%82%D9%8A%D8%AF-%D8%A7%D9%84%D8%AA%D9%86%D9%81%D9%8A%D8%B0-%D9%88%D9%85%D8%B3%D9%84%D8%AD%D9%88-%D8%AC%D9%8A%D8%B4-%D8%A7%D9%84%D8%A5/> (hämtad 22 juni 2020)

Xinhua, Rebels surrender weapons as part of evacuation deal in Damascus' Qalamoun region 23 april 2018, http://www.xinhuanet.com/english/2018-04/23/c_137129175.htm (hämtad 22 juni 2020)

Bilaga: Sammanställning av evakueringar från tidigare rebellkontrollerade områden

Sammanställning av evakueringar från tidigare rebellkontrollerade områden

Datum	Från ort	Provins ⁷⁶	Till område/provins	Antalet tidigare stridande	Det totala antalet evakuerade	Övriga noteringar
Februari - 14	Homs (حمص) ¹	Homs	Homsprovinsens norra landsbygd och al-Waer		2 000 ² –10 000 ³	Evakueringen ska ha pågått mellan februari och maj 2014.
November - 15	Oudsaya (قدسيا) ⁴	Damaskus	Idlib	135		Evakueringen från Oudsaya skedde i omgångar. ⁵
December - 15	al-Yarmouk (اليرموك) ⁶	Damaskus	Beir al-Qassab (بنر القصب), beläget i Damaskus landsbygd, samt Raqqa och östra Homs-provinsen	1500–2 000	5 000 ⁷	Bland de evakuerade fanns IS-medlemmar. Siffran innefattar även personer som evakuerats från al-Hajar al-Aswad och al-Qadem.
December - 15	al-Qadem (القدم) ⁸	Damaskus	Beir al-Qassab (بنر القصب) beläget i Damaskus landsbygd, samt Raqqa och östra Homs-provinsen		5 000	Bland de evakuerade fanns IS-medlemmar. Siffran innefattar sannolikt även personer som evakuerats från al-Hajar al-Aswad och al-Yarmouk.
December - 15	al-Hajar al-Aswad (الحجر الأسود) ⁹	Damaskus	Beir Qassab och Raqqa	1500–2 000	5 000	Bland de evakuerade fanns IS-medlemmar. Siffran innefattar även personer som evakuerats från al-Yarmouk.
December - 15	al-Zabadani (الزبداني) ¹⁰	Damaskus	Norra Syrien via Beirut och Turkiet	126		
Augusti - 16	Daraya (داريا) ¹¹	Damaskus	Idlib eller till ett statligt läger i al-Horjela, Damaskus.	800	2 500	Evakueringen skedde den 26 och 27 augusti 2016. Samtliga kvarvarande personer evakuerades.

Datum	Från ort	Provins	Till område/provins	Antalet tidigare stridande	Det totala antalet evakuerade	Övriga noteringar
September - 16	Al-Waer ((الوعر) ¹²	Homs	Idlib			Skedde under Eid. ¹³ Utländska krigare evakuerades.

⁷⁶ Provinsen Damaskus och provinsens Damaskus landsbygd har både angetts som Damaskus i denna sammanställning.

Oktober -16	Moadamiyeh al-Sham (معظمية الشام) ¹⁴	Damaskus		600	3 000	Källorna uppger olika antal evakuerade.
Oktober -16	Qudsaya (قدسيا) ¹⁵	Damaskus		300	2 000	Totalt evakuerades 2 000 personer från Qudsaya och al-Hama. ¹⁶
Oktober -16	al-Hama (الهامة) ¹⁷	Damaskus		112	2 000	Totalt evakuerades 2 000 personer från Qudsaya och al-Hama.
December -16	al-Tal (التل) ¹⁸	Damaskus	Idlib	500	2 000	
November -16	Zakiyah (زاكية) ¹⁹	Damaskus	Idlib	2 000	Totalt 3 000	Siffran innefattar även personer som evakuerats från Khan al-Sheeh.
November -16	Khan al-Sheeh (خان الشيخ) ²⁰	Damaskus	Idlib	2 000	Totalt 3 000	Siffran innefattar även personer som evakuerats från Zakiyah.
December -16	Östra Aleppo ²¹	Aleppo	Saraqib i Idlib, al-Atarib i Aleppoprovin sen samt till Athmeh-lägr et i Idlib.	5 000	80 000	
Januari -17	Ain al-Fijeh (عين الفيجة) ²²	Quneitra	Deir Muqaran och Idlib			
Mars -17	Al-Waer ((الوعر) ²³	Homs	Idlib, norra Homs landsbygd, Aleppos nordöstra landsbygd och Jarablus. ²⁴		20 000	Evakueringarna påbörjades sannolikt 2015 och avslutades i maj 2017. Enligt Amnesty lämnade 20 000 personer al-Waer mellan mars och maj 2017.
April -17	al-Zabadani (الزبداني) ²⁵	Damaskus	Idlib		3800	Evakueringen från al-Zabadani skedde i omgångar. I mars 2017 ska endast 158 kombattanter ha befunnit sig där. ²⁶

Datum	Från ort	Provins	Till område/provins	Antalet tidigare stridande	Det totala antalet evakuerade	Övriga noteringar
April -17	Madaya (مضايا) ²⁷	Damaskus			2 000	Evakueringen av Madaya har skett samtidigt och tillsammans med evakueringen från al-Zabadani.
Maj -17	al-Qabon (القابون) ²⁸	Damaskus	Idlib		1 500	

Maj -17	Barzeh (برزة) ²⁹	Damaskus				
Juli -17	Arsal (Libanon) ³⁰	Libanon	Rahjan och/eller Qasr bin Wardan sedan till Idlib		5 288	Enligt en källa rörde det sig om 1 500 personer tillhörande HTS. ³¹
Juli -17	Arsal (Libanon) ³²	Libanon	Raheiba Town, Qalamoun ³³	400	2 500	Bland de evakuerade fanns medlemmar i Saraya Ahl Al-Sham. Antalet tidigare stridande avser även personer som evakuerades från Flita.
Juli -17	Flita (فليطة) ³⁴	Damaskus	Raheiba Town, Qalamoun	400		Bland de evakuerade fanns medlemmar i Saraya Ahl Al-Sham . Antalet tidigare stridande avser även personer som evakuerades från Arsal.
December -17	Beit Jinn (بيت جن) ³⁵	Quneitra	Idlib och Daraa ³⁶		150 evakuerades norröver, 400 söderöver ³⁷	Bland de evakuerade fanns en betydande andel HTS-medlemmar.
Mars -18	Harasta (حراستا) ³⁸	Damaskus	Idlib	1 485	4 614	
Mars -18	Ein Tarma (عين تارما) ³⁹	Damaskus	Idlib		503	Siffrorna avser Zamalka, Ein Tarma, Arbin och Jobar.
Mars -18	Zamalka (زملكا) ⁴⁰	Damaskus	Idlib		503	Siffrorna avser Zamalka, Ein Tarma, Arbin och Jobar.
Mars -18	Arbin (عربين) ⁴¹	Damaskus	Idlib		503	Siffrorna avser Zamalka, Ein Tarma, Arbin och Jobar.
Mars – 18	Jobar (جوبار) ⁴²	Damaskus	Idlib		503	Siffrorna avser Zamalka, Ein Tarma, Arbin och Jobar.

Datum	Från ort	Provins	Till område/provins	Antalet tidigare stridande	Det totala antalet evakuerade	Övriga noteringar
April -18	Douma (دوما) ⁴³	Damaskus	Jarablus	1 100	1 100 inklusive familjer	Bland de evakuerade fanns anhängare av Jaish al-Islam .
April- 18	Dumayr (ضمير) ⁴⁴	Damaskus		800 (1 500)	2 500 (3 500)	Siffrorna inom parentes avser det antal som förväntades att evakueras.
April -18	Al-Ruhaibeh (الرحيب) ⁴⁵	Damaskus	Idlib via Qalat al-Madiq ⁴⁶		5 000-6 000	Bland de evakuerade fanns bl.a. medlemmar i HTS och Ahrar al-Sham. ⁴⁷
April - 18	Jairud (جيرود) ⁴⁸	Quneitra	Idlib via Qalat al-Madiq		5 000-6 000	

April - 18	Nasriyeh (الناصرية) ⁴⁹	Damaskus	Idlib via Qalat al-Madiq		5 000-6 000	
April - 18	Al-Atnah (العطنة) ⁵⁰	Damaskus				
Maj - 18	Beit Sahim (بيت سحم) ⁵¹	Damaskus	Idlib och Jarablus	Hundratals	46 bussar	Evakueringen av Beit Sahim, Yalda och Babila skedde enligt en källa samtidigt. Antalet personer som evakuerades avser alla tre orterna.
Maj - 18	Yalda (يلدا) ⁵²	Damaskus	Idlib och Jarablus	Hundratals	46 bussar	Evakueringen av Beit Sahim, Yalda och Babila skedde samtidigt. Antalet personer som evakuerades avser alla tre orterna.
Maj - 18	Babila (ببلا) ⁵³	Damaskus	Idlib och Jarablus	Hundratals	46 bussar	Evakueringen av Beit Sahim, Yalda och Babila skedde samtidigt. Antalet personer som evakuerades avser alla tre orterna.
Maj - 18	Homs norra landsbygd ⁵⁴	Homs	Norra Syrien, Idlib och Jarablus		27 000 ⁵⁵	
Juli och augusti - 18	"södra Syrien" ⁵⁶	Daraa	Idlib	5 000	15 000	Denna evakuering avser samtliga evakueringar från provinsen Daraa. Den sista evakueringen ska ha ägt rum den 12 augusti 2018.
Juli - 18	Daraa (درعا) ⁵⁷	Daraa	Idlib	1 500	1500 rebeller samt familjer	

Datum	Från ort	Provins	Till område/provins	Antalet tidigare stridande	Det totala antalet evakuerade	Övriga noteringar
Juli - 18	Um Batna (ام بنتنة) ⁵⁸	Quneitra	Idlib	100	48 bussar i första etappen och 55 bussar i den andra etappen	
Juli - 18	Mahjjah (محجة) ⁵⁹	Daraa	Norra Syrien	250	250 personer samt deras familjer	
Juli - 18	Nawa (نوى) ⁶⁰	Daraa	Norra Syrien	250	250 personer samt deras familjer	Bland de evakuerade fanns medlemmar i HTS.

¹ The Syria Institute, No Return to Homs – A Case Study on Demographic engineering in Syria, 21 februari 2017, ej tillgänglig online, s. 27–28; Stone, Kent, Amid foreign imposed war, Syrian government works for reconciliation, 15 januari 2016, [url](#)

² BBC, Syria conflict: Rebels evacuated from Old City of Homs, 7 maj 2014, [url](#)

³ Stone, Kent, Amid foreign imposed war, Syrian government works for reconciliation, 15 januari 2016, [url](#)

- ⁴ The new Arab, Qudsaya siege: Syrian rebels transferred to Idlib under deal, 30 november 2015, [url](#)
- ⁵ Araabi, Samer & Hilal, Leila, Reconciliation, Reward and Revenge – Analyzing Syrian De-escalation Dynamics through Local Ceasefire Negotiations, 2016, [url](#), s. 9
- ⁶ Aljazeera, اتفاق لخروج تنظيم الدولة من جنوب دمشق [Överenskommelse om evakuering av organisationen IS från södra Damaskus], 15 december 2015, [url](#)
- ⁷ Al-Alamtv, بالفديو؛ خروج أبرز قادة "داعش" من ريف دمشق برعاية أممية [I videon, evakuering av de mest framträdande ledarna inom "Daesh" från Damaskus landsbygd under överseende av FN], 20 januari 2016, [url](#)
- ⁸ Aljazeera, اتفاق لخروج تنظيم الدولة من جنوب دمشق [Överenskommelse om evakuering av organisationen IS från södra Damaskus], 15 december 2015, [url](#)
- ⁹ Al-Alamtv, بالفديو؛ خروج أبرز قادة "داعش" من ريف دمشق برعاية أممية [I videon, evakuering av de mest framträdande ledarna inom "Daesh" från Damaskus landsbygd under överseende av FN], 20 januari 2016, [url](#)
- ¹⁰ AFP, Evacuees arrive in Damascus in rare Syria deal, 20 december 2015, [url](#)
- ¹¹ Amnesty, We Leave or We Die – Forced Displacement Under Syria's Reconciliation Agreements, 2017, [url](#), s. 29 & 31
- ¹² Amnesty, We Leave or We Die – Forced Displacement Under Syria's Reconciliation Agreements, 2017, [url](#), s. 48
- ¹³ Al-Alamtv, بالفديو؛ خروج أبرز قادة "داعش" من ريف دمشق برعاية أممية [I videon, evakuering av de mest framträdande ledarna inom "Daesh" från Damaskus landsbygd under överseende av FN], 20 januari 2016, [url](#)
- ¹⁴ Al-Shobassi, Mays, Timeline: Syria's 13 people evacuation' deals, 16 maj 2017, [url](#)
- ¹⁵ Adleh, Fadi & Favier, Agnes, Local Reconciliation Agreements in Syria A Non Starter for Peacebuilding, juni 2017, [url](#), s. 9; The New Arab, Qudsaya Siege: Qudsaya Militants transferred to Idlib under deal, 30 november 2015, [url](#)
- ¹⁶ Adleh, Fadi & Favier, Agnes, Local Reconciliation Agreements in Syria A Non Starter for Peacebuilding, juni 2017, [url](#), s. 9
- ¹⁷ Adleh, Fadi & Favier, Agnes, Local Reconciliation Agreements in Syria A Non Starter for Peacebuilding, juni 2017, [url](#), s. 9
- ¹⁸ Adleh, Fadi & Favier, Agnes, Local Reconciliation Agreements in Syria A Non Starter for Peacebuilding, juni 2017, [url](#), s. 9; Al-Shobassi, Mays, Timeline: Syria's 13 people evacuation' deals, 16 maj 2017, [url](#)
- ¹⁹ Institute for the Study of War, ISW, Syria Situation Report: November 19 - December 2, 2016, 2 december 2016, [url](#)
- ²⁰ Institute for the Study of War, ISW, Syria Situation Report: November 19 - December 2, 2016, 2 december 2016, [url](#)
- ²¹ Violations Documentations Center in Syria, Special Report on the Evacuation of Civilians from East Aleppo, 6 januari 2017, [url](#), s. 9–13
- ²² Al-Shobassi, Mays, Timeline: Syria's 13 people evacuation' deals, 16 maj 2017, [url](#)
- ²³ Amnesty, We Leave or We Die – Forced Displacement Under Syria's Reconciliation Agreements, 2017, [url](#), s. 53
- ²⁴ Aljazeera, آخر مهجري الوعر إلى إدلب والنظام يسيطر على حمص [De sista migranterna från al-Waer och regimen tar kontrollen över Homs], 22 maj 2017, [url](#)
- ²⁵ Adleh, Fadi & Favier, Agnes, Local Reconciliation Agreements in Syria A Non Starter for Peacebuilding", juni 2017 [url](#), s. 9; Al-Shobassi, Mays, Timeline: Syria's 13 people evacuation' deals, 16 maj 2017, [url](#); Araabi, Samer & Hilal, Leila, Reconciliation, Reward and Revenge – Analyzing Syrian De-escalation Dynamics through Local Ceasefire Negotiations, 2016, [url](#), s. 13–15
- ²⁶ Adleh, Fadi & Favier, Agnes, Local Reconciliation Agreements in Syria A Non Starter for Peacebuilding, juni 2017, [url](#), s. 9
- ²⁷ EASO, Syria: Exercise of authority in recaptured areas, januari 2020, [url](#), s. 25–26
- ²⁸ Al-Shobassi, Mays, Timeline: Syria's 13 people evacuation' deals, 16 maj 2017, [url](#)
- ²⁹ Al-Shobassi, Mays, Timeline: Syria's 13 people evacuation' deals, 16 maj 2017, [url](#)
- ³⁰ OCHA, Turkey/Syria: Response to the Evacuation from Aarsal/Flita Mountains to Northwest Syria (as of 11 august 2017), [url](#), s. 1,
- ³¹ Balanche, Fabrice, The Washington Institute, "Round One of Idlib Campaign May Target Turkish-Backed Rebels, 11 september 2018, [url](#), s. 82
- ³² Ibrahim, Mohammed Abdulsattar; Adely, Tareq, 14 augusti 2017, [url](#)
- ³³ OCHA, Turkey/Syria: Response to the Evacuation from Aarsal/Flita Mountains to Northwest Syria (as of 11 august 2017), [url](#), s. 2

- ³⁴ Al-Tamimi, Aymann Jawad, "From Jabhat al-Nusra to Hay'at Tahrir al-Sham – Evolution, Approach and Future", 2017, [url](#), s 5; Al-Tamimi, Aymann Jawad, Reconciliation in the case of Beit Jinn, 22 mars 2018, [url](#)
- ³⁵ Almodon, "مُهَجَّرُو بَيْتِ جَنْ يَصْلُون إِلَى إِدْلِبٍ وَدَرَعَا" [Migranterna från Beit Jinn kommer fram till Idlib och Daraa], 30 december 2017, [url](#)
- ³⁶ SANA, الجهات المختصة تواصل استلام الأسلحة في بيت جن وتبدأ بتسوية أوضاع المسلحين فيها, [De relevanta myndigheterna fortsätter beslagta vapen i Beit Jinn och inleder "lösningen av situationen" för de väpnade personer där], 7 januari 2018, [url](#)
- ³⁷ Al-Alamtv, بالفديو؛ خروج أبرز قادة "داعش" من ريف دمشق برعاية أممية, [I videon, evakuering av de mest framträdande ledarna inom "Daesh" från Damaskus landsbygd under överseende av FN], 20 januari 2016, [url](#)
- ³⁸ Al Al-Alamtv, بالفديو؛ خروج أبرز قادة "داعش" من ريف دمشق برعاية أممية, [I videon, evakuering av de mest framträdande ledarna inom "Daesh" från Damaskus landsbygd under överseende av FN], 20 januari 2016, [url](#)
- ³⁹ Al-Alamtv, بالفديو؛ خروج أبرز قادة "داعش" من ريف دمشق برعاية أممية, [I videon, evakuering av de mest framträdande ledarna inom "Daesh" från Damaskus landsbygd under överseende av FN], 20 januari 2016, [url](#)
- ⁴⁰ Al-Alamtv, بالفديو؛ خروج أبرز قادة "داعش" من ريف دمشق برعاية أممية, [I videon, evakuering av de mest framträdande ledarna inom "Daesh" från Damaskus landsbygd under överseende av FN], 20 januari 2016, [url](#)
- ⁴¹ Al-Alamtv, بالفديو؛ خروج أبرز قادة "داعش" من ريف دمشق برعاية أممية, [I videon, evakuering av de mest framträdande ledarna inom "Daesh" från Damaskus landsbygd under överseende av FN], 20 januari 2016, [url](#)
- ⁴² Al-Alamtv, بالفديو؛ خروج أبرز قادة "داعش" من ريف دمشق برعاية أممية, [I videon, evakuering av de mest framträdande ledarna inom "Daesh" från Damaskus landsbygd under överseende av FN], 20 januari 2016, [url](#)
- ⁴³ World News, اتفاق دوما قيد التنفيذ.. ومسلحو "جيش الإسلام" يرفضون الباصات الخضراء, [Duma-överenskommelsen är under implementering och krigarna från Jaysh al-Islam vägrar de gröna bussarna], 23 april 2018 [url](#)
- ⁴⁴ Hammou, Ammar, Nassar, Alaa & Edelman, Avery, Syriadirect, Evacuations around Damascus continue as thousands depart encircled city of Dumayr, 19 april 2018, [url](#)
- ⁴⁵ Xinhua, Rebels surrender weapons as part of evacuation deal in Damascus' Qalamoun region 23 april 2018, [url](#)
- ⁴⁶ Syrian Observatory for Human rights (SOHR), 22 april 2018, [url](#)
- ⁴⁷ Syrian Observatory for Human rights (SOHR), 22 april 2018, [url](#)
- ⁴⁸ Xinhua, Rebels surrender weapons as part of evacuation deal in Damascus' Qalamoun region 23 april 2018, [url](#)
- ⁴⁹ Xinhua, Rebels surrender weapons as part of evacuation deal in Damascus' Qalamoun region 23 april 2018, [url](#)
- ⁵⁰ Syrian Observatory for Human rights (SOHR), 22 april 2018, [url](#)
- ⁵¹ SANA, "تجهيز 14 حافلة لإخراج الإرهابيين وعائلاتهم من بلدة وبيلا وبيت سحم إلى شمال سورية", [Förbereder 14 bussar för att ta ut terroristerna och deras familjer från Yalda, Babila och Beit Sahm till norra Syrien], 4 maj 2018, [url](#)
- ⁵² SANA, "تجهيز 14 حافلة لإخراج الإرهابيين وعائلاتهم من بلدة وبيلا وبيت سحم إلى شمال سورية", [Förbereder 14 bussar för att ta ut terroristerna och deras familjer från Yalda, Babila och Beit Sahm till norra Syrien], 4 maj 2018, [url](#)
- ⁵³ SANA, "تجهيز 14 حافلة لإخراج الإرهابيين وعائلاتهم من بلدة وبيلا وبيت سحم إلى شمال سورية", [Förbereder 14 bussar för att ta ut terroristerna och deras familjer från Yalda, Babila och Beit Sahm till norra Syrien], 4 maj 2018, [url](#)
- ⁵⁴ Aljazeera, Syria: Rebels evacuate last opposition-held enclave, 8 maj 2018, [url](#)
- ⁵⁵ AP, Syrian government forces seize last rebel enclave in Homs, 15 maj 2018, [url](#)
- ⁵⁶ Al-Jabassini, Abdullah, From Rebel Rule to a Post-Capitulation Era in Daraa Southern Syria: The Impacts and Outcomes of Rebel Behaviour During Negotiations, juni 2019, [url](#), s. 11
- ⁵⁷ Russia Today (RT) Arabic, انطلاق الدفعة الأولى من مسلحي درعا إلى إدلب, [Den första gruppen av stridande från Daraa beger sig mot Idlib], 15 juli 2018, [url](#)
- ⁵⁸ SANA, "الانتهاء من إخراج الإرهابيين الراضين للتسوية مع عائلاتهم من بلدة محجة بريف درعا إلى شمال سورية", [Slutförande av utlämning av terrorister som vägrar att kompromissa med sina familjer från staden Mahajjah på Daraas landsbygd till norra Syrien], 21 juli 2018, [url](#)
- ⁵⁹ SANA, "الانتهاء من إخراج الإرهابيين الراضين للتسوية مع عائلاتهم من بلدة محجة بريف درعا إلى شمال سورية", [Slutförande av utlämning av terrorister som vägrar att kompromissa med sina familjer från staden Mahajjah på Daraas landsbygd till norra Syrien], 21 juli 2018, [url](#)
- ⁶⁰ Alahmed, Firas, Sputnik, سبوتنيك توابك ترحيل مسلحي نوى باتجاه إدلب ومحافظة درعا خالية من النصرة, [Sputnik bevakar evakueringen av beväpnade män från Nawa till Idlib och provinsen Daara är fri från al-Nusra], 22 juli 2018, [url](#)